

Gullön



Byn vid Storavans strand har fått namn efter ön som ligger strax utanför.



Nybygget, på den stora holmen i Storavan; Gullön, insynades 1812 och bönderna rodde in till fastlandet för att mjölka korna som var på bete. Med tiden skedde bosättning även kring fäboden inne på land och byn Gullön växte upp.

Gullön, hos Elof Forsens ,1960-tal.



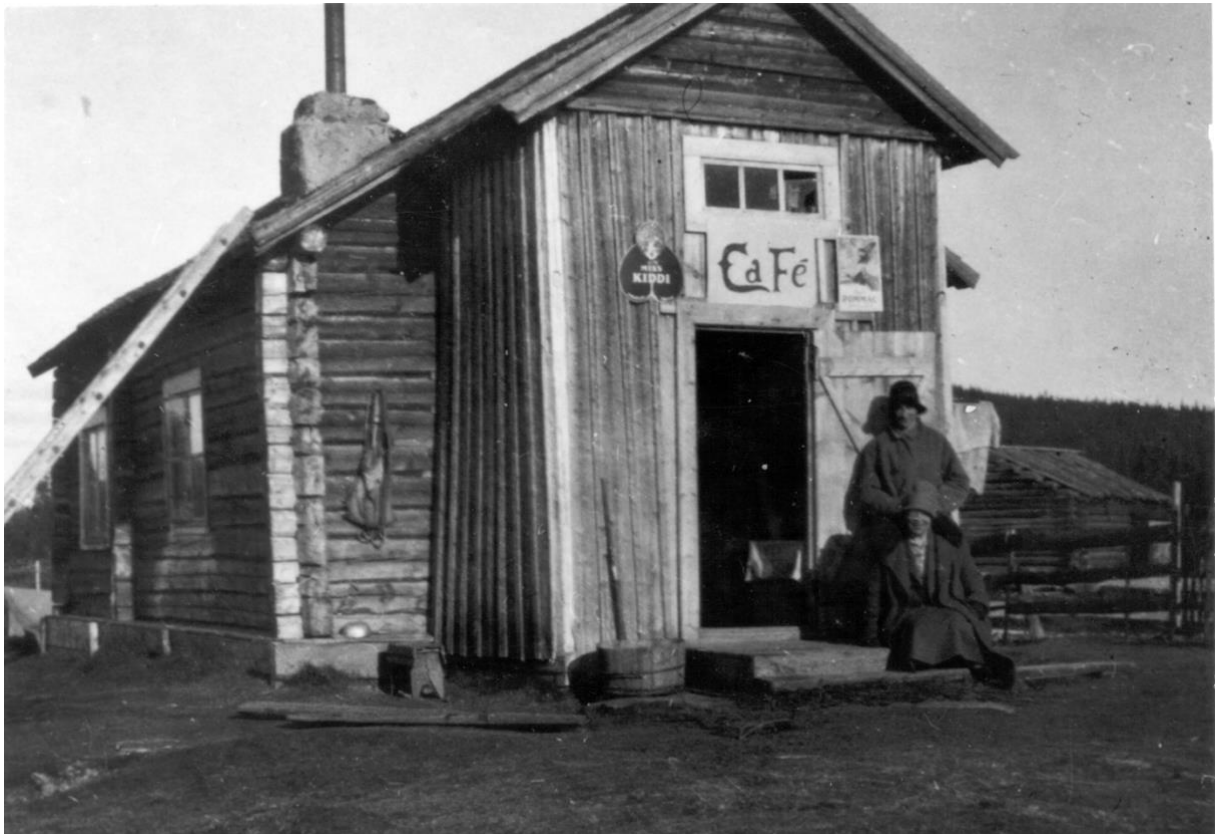
Järnvägsstationen i Gullön, bild från 1933. Inlandsbanan.

På 1930-talet drogs Inlandsbanan förbi och byn blev stationsort. År 1933 skedde invigningen av Inlandsbanan Arvidsjaur-Sorsele. Stationen i Gullön byggdes 1932. Trafikens omfattning var 1948, 2 302 biljetter och 2 626 godsexpeditioner. Mellan Gullön och Renvikens station ligger Buddnakk med Sveriges minsta stationshus.



1933, Jvn Gullön.

Gullön med ca: 120 innevånare år 1948, hade ett sågverk. Södra Bergnäs kapellförsamling har en folkmängd på ca: 300 personer. Text hämtad från boken 'Sveriges Järnvägsstationer' från år 1949.



'Klondike', rallarkafé i Gullön, 1930. Stugan finns kvar än.



1940. Sister Lott Berggren på Storavan.

Syster Lott bodde först på holmen Gullön men flyttade som alla andra på 1950-talet till fastlandet till byn Gullön som tidigare varit Gullöns fäbod.

Syster Lott föddes år 1890 och växte upp på Malma gård utanför Västerås. Hon hette Redlund som flicka. Som vuxen utbildade sig Lott först till hushållslärare men fortsatte sedan att studera och utbildade sig till sjuksköterska. År 1921 ingick Lott äktenskap med prästen Olof



Berggren, född 1884. Men äktenskapet blev kortvarigt, redan år 1926 avled Olof.

En tid efter det att Lott blivit änka sökte hon sig norrut och fick arbete som sjuksköterska inom Västerbotten. Där var hon verksam till början av 1930-talet då hon fick arbete vid den sjukstuga som fanns inrättad i Bergnäsudden inom Arjeplogs kommun.

Som sjuksköterska hade Lott sitt arbetsfält i bygden kring Storavan, där det den tiden fanns betydligt mera folk boende än idag. Hennes verksamhet var till stor del samtida med doktor Einar Wallqvist i Arjeplog. Wallqvist var också den läkare som Lott hade att vända sig till i förekommande frågor. Det vidsträckta

arbetsområde och bristen på kommunikationer innebar att Lott vid behov även fick träda in i rollen som barnmorska. På samma sätt som doktor Wallqvist har berättat om i sina böcker fick syster Lott vid hembesök gå till fots, använda båt, skidor eller hästskjuts beroende på årstid.



Bilden tv: Lott Berggren 'syster Lott' som ung.

Under tiden Lott tjänstgjorde vid Bergnäsuddens sjukstuga var hon även bosatt i byn. Men år 1935 hade hon skaffat tomt och låtit bygga ett hus på Gullöholmen, där det den tiden fanns ett antal familjer boende. Därifrån utgick sedan hennes verksamhet som sjuksköterska under ett tjugotal år. Då hade allt fler flyttat över från ön till fastlandsdelen av byn Gullön, så gjorde även Lott. Vid mitten av 1950-talet flyttade hon in i en nybyggd stuga i Gullön. När hon flyttade in där var hon en av de sista som lämnade ön som åretruntboende. Lott sålde stugan på ön, den har av nya ägare sedan dess använts som fritidshus.



Stuga inbäddad i snö. Sjuksystem Lott Berggrens stuga i Gullön, 1970-tal.

Lott lät bygga stugan under mitten av 1950-talet och flyttade då dit från sin tidigare bostad på Gullöholmen. Stugan revs år 1996.

Om syster Lott berättas att hon var en synnerligen färgstark och drivande person. Hon var även känd som en god berättare, tyvärr blev nog inte hennes minnen och skildringar dokumenterade i någon större utsträckning. Som pensionär bodde Lott kvar i sin stuga i Gullön tills hon var över 90 år gammal. Hon fick då lämna stugan och bodde sin återstående tid på sjukhuset i Arvidsjaur där hon avled år 1988 i en ålder av 98 år. Stugan i Gullön revs år 1996.

Makarna Berggren har sin grav i Vännäsby.



Tv: Sjuksköterskan Lott Berggren 'Syster Lott', 1890–1988, i Gullön.

Th: 1974. Syster Lott Berggren i sin stuga i Gullön. Barnen heter Marie och Joakim Wahlqvist.





Familjen Anders Svensson, Sandudden, Gullön, Mausjaur's sameby. Från vänster stående: 1. Lars Mattias Svensson, 1877 - 1961. Gift två gånger. 2. Adele Svensson född Lundström, gift med nr 1. 1881–1929. Avled i barnsäng. Paret fick två barn: Gulli och Agda. 3. Okänd.

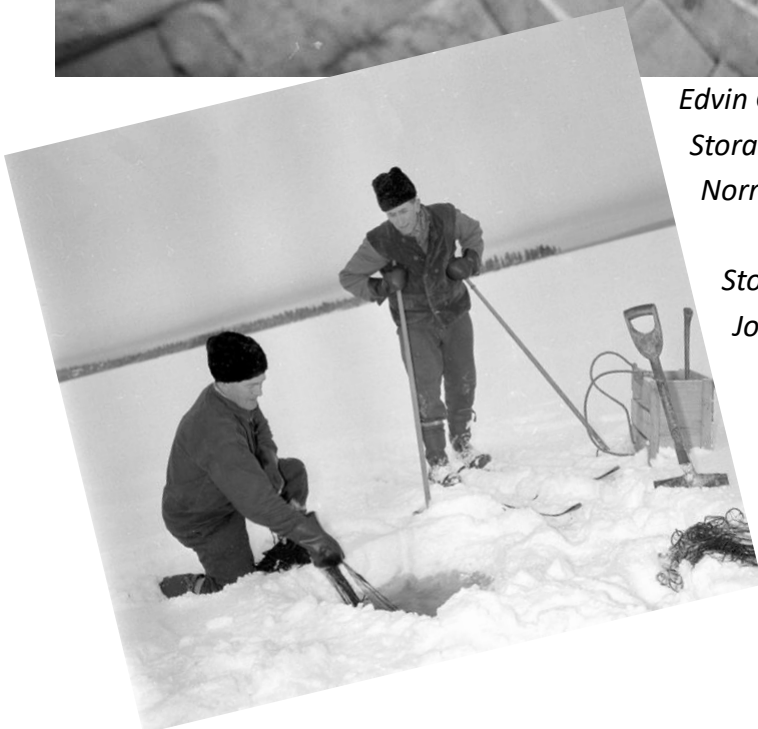


*Valfrid Lundmark
med familj,
Gullön, 1920-tal.*

Från vänster: Hilding Lundmark 1912 - 1998, Gunnar Lundmark 1915–1989, Lilly Lundmark 1910–1972, Sten Lundmark 1913–1999. Valfrid var född år 1875, hustrun Hanna, 1891–1935, kom från Vuotner. Uppgift om namn på barnen saknas.



Edvin Granström, hans dotter Evy i båten på Storavan. Gullöholmen i bakgrunden. Foto Norran 1952.

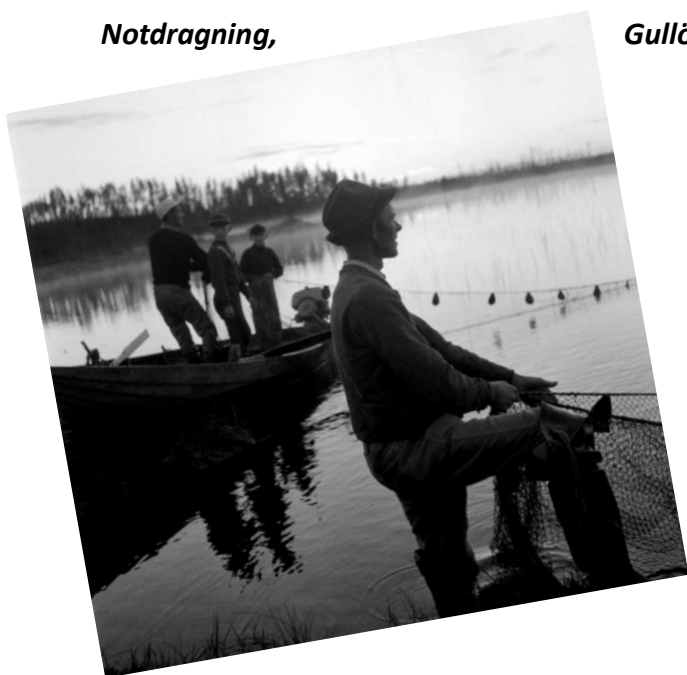


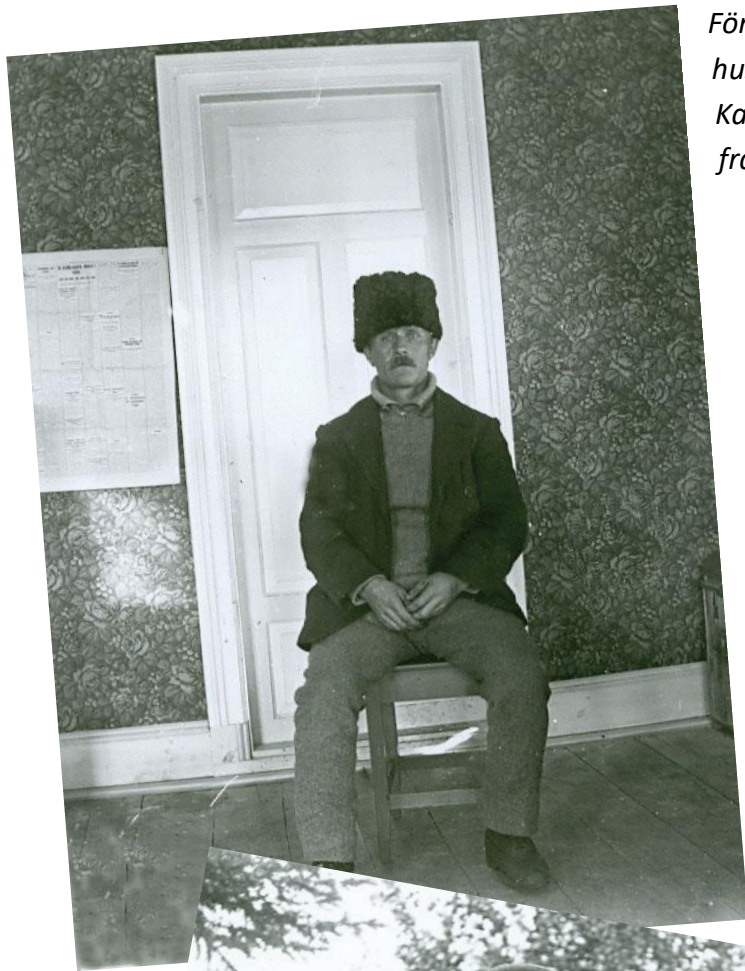
Storavan. Edvin Granström och Sigurd Johansson, Gullön. Foto NV 196.2



Notdragning,

Gullön Storavan.





Före 1920. Per Enok Granström, 1879–1920 och hustrun Hulda, 1887–1962, senare omgift Karlsson. (Hulda hette Eklund som ogift och kom från Vuotner.)

Edvard Eriksson f. 1871, Gullön, 1920-tal.



Anselm Johansson, Gullön, 1920-tal.





Arbetslag, Herman Karlsson med flera, Fiskträsk. 1920-tal.

Bakre raden från vänster: 1. Okänd 2. Anselm Johansson, Gullön 3. Edvin Granström, Gullön 4. Herman Karlsson, 1897–1987, Fiskträsk

Främre raden från vänster: 5. Algot Svensson, Sandudden, Gullön 6. Tycko Vestermark, Nyåker 7. Okänd.

Th: 1920-tal. Från vänster: 1. Anselm Johansson, Gullön 2. Viktor Eriksson, f. 24/12 1894, Trindberg 3. Mauritz Lundmark. Viktor Eriksons föräldrar: Far: Bonden Erik Jonas Aronsson f. 13/11 1848 Mor: Marta Lovisa Granström, 1852–1895, dotter till Jonas J.sson Granström i Gullön





SJ:s platsvakt Ragnar Holmqvist och Gunvor. Apparaten på bilden är ett handdrivet linspel för bomfällning vid en näraliggande vägövergång. (Källa: Jan Sandgren.)



Th. Emma Albertina Eriksson, 1880–1969, Gullön.



Tv: Johan Jakob Andersson, 1864–1949, Gullön.



Gruppbild från 1950–1960-talet

Stående från vänster:

- 1. Bo Granström, Gullön*
- 2. Okänd*
- 3. Algon Sundberg, Arvidsjaur*
- 4. Okänd*

Sittande från vänster:

- 5. Assar Andersson, Timmerheden*
- 6. Göran Larsson, Renudden*
- 7. Okänd*
- 8. Tage Lundström*
- 9. Torsten Granström, Akkavare*

// Sammanställt av Kent Norberg.